

Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez powiaty i gminy

Najwyższa Izba Kontroli

Warszawa, sierpień 2018 r.

01 Dlaczego podjęliśmy kontrolę?

- Impulsem do zaplanowania niniejszej kontroli były wyniki przeprowadzonej przez NIK w latach 2013–2014 kontroli „Wykonywanie przez starostów obowiązków wynikających z ustawy – Prawo ochrony środowiska” (dalej „ustawa POŚ”).
- Stwierdzono wówczas nieprawidłowości w wykorzystywaniu środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, co spowodowane było wadliwą interpretacją przepisów ustawy POŚ – zmienionych w związku z likwidacją powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz włączeniem przychodów z tytułu wskazanych wyżej opłat i kar do budżetów gmin i powiatów. Wątpliwości dotyczące zasad finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez jednostki samorządu terytorialnego potęgowało, niezgodne z art. 403 ustawy POŚ, stanowisko Ministra Środowiska.

02 Co kontrolowaliśmy?

Czy powiaty i gminy prawidłowo finansowały ochronę środowiska i gospodarkę wodną?

W szczególności:

- Czy prawidłowo ustalono i stosowano zasady finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej?
- Czy wszystkie środki pochodzące z opłat i kar środowiskowych, w tym z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, przeznaczono na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej?
- Czy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmowało wyłącznie zadania pozostające w kompetencji powiatu i gminy, zgodnie z celami wskazanymi w ustawie POŚ, a także czy planowane i realizowane zadania służyły poprawie warunków życia ludzi i stanu środowiska?
- Czy prawidłowo ewidencjonowano dochody z tytułu opłat i kar, o których mowa wyżej oraz wydatki finansowane z tych środków, a także czy zgodnie z ewidencją księgową sporządzano sprawozdania OŚ-4p/OŚ-4g z gospodarowania dochodami budżetu powiatu/gminy, pochodzącymi z opłat i kar środowiskowych, przeznaczonymi na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej?

03 Jakie podmioty kontrolowaliśmy?

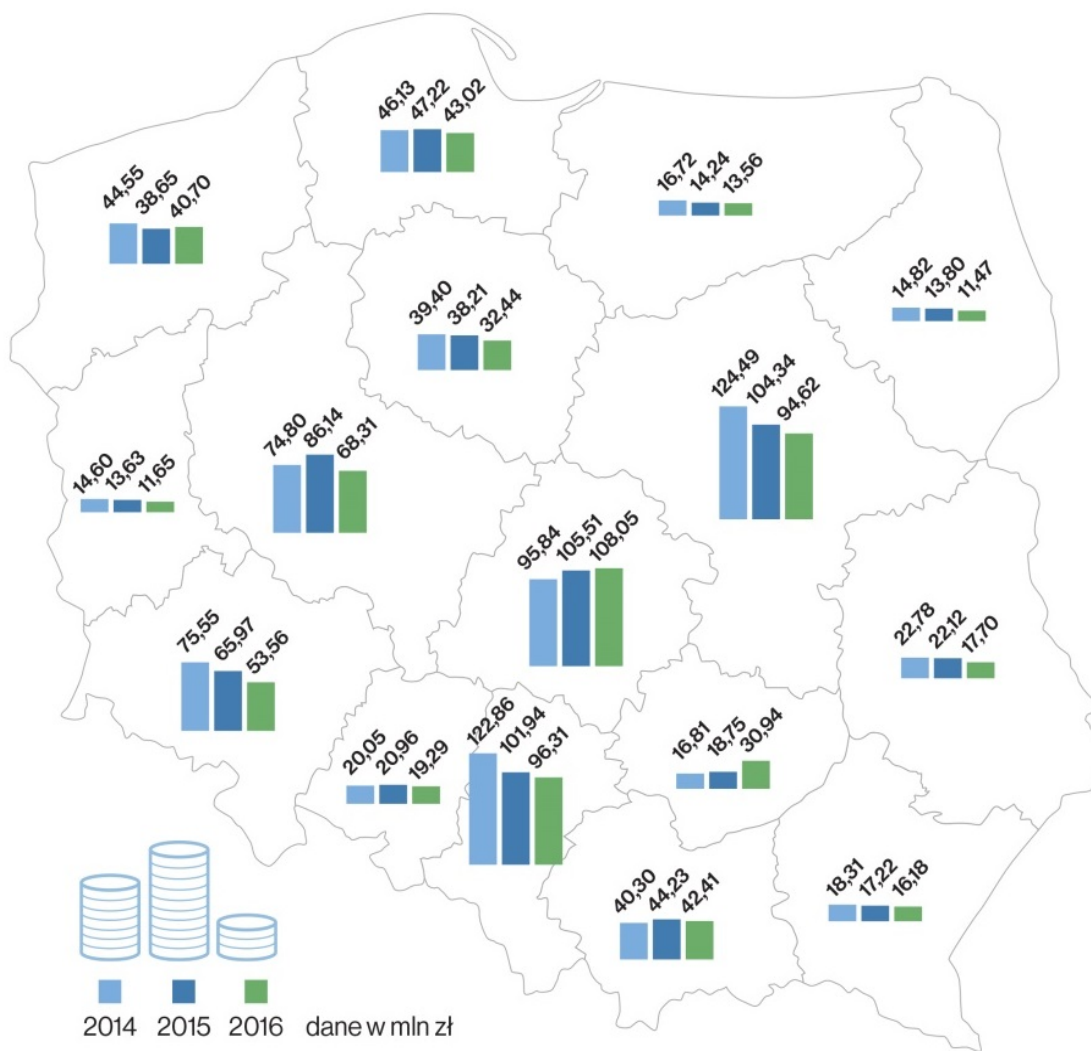
- Dziewięć starostw powiatowych
- Siedem urzędów miast na prawach powiatu
- Cztery urzędy miejskie
- Jeden urząd miasta i gminy
- Sześć urzędów gmin

Jednostki do kontroli wybrano w sposób celowy, z wykorzystaniem danych uzyskanych z urzędów marszałkowskich, dotyczących wysokości w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego:

- wpływów z tytułu kar i opłat środowiskowych;
- wydatków na ochronę środowiska i gospodarkę wodną;
- nadwyżek, o których mowa w art. 404 ust. 1 ustawy POŚ.

Okres objęty kontrolą 1 stycznia 2014 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 15 stycznia 2018 r., a w przypadku zagadnień związanych z wysokością finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, kontrolą został objęty okres od 1 stycznia 2010 r.

Dochody powiatów i gmin z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w poszczególnych województwach

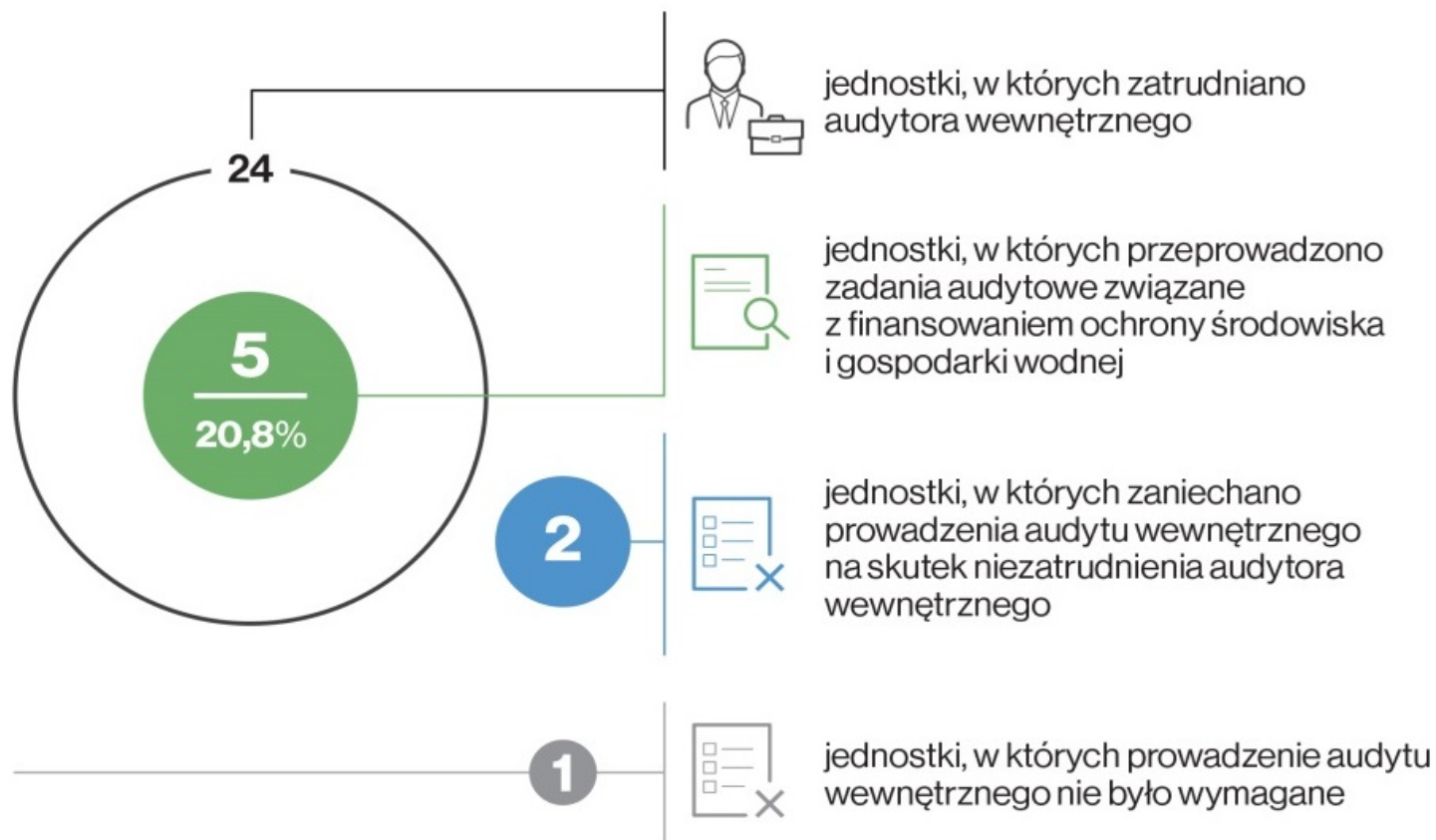

Źródło: GUS, Ochrona środowiska 2014, 2015 i 2016.

05 Stwierdzony stan – kontrola zarządcza

- W ponad 90% objętych kontrolą jednostek kontrola zarządcza nie była w pełni adekwatna, skuteczna i efektywna. Przyczyną takiego stanu było niezidentyfikowanie ryzyka w obszarze związanym z finansowaniem ochrony środowiska i gospodarki wodnej lub marginalizowanie jego znaczenia. To z kolei powodowało, że ten zakres działalności nie był obejmowany audytem wewnętrznym.

Stwierdzony stan – prowadzenie audytów wewnętrznych dotyczących finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

07 Stwierdzony stan – kontrola zarządcza

- Tylko w pięciu spośród 24 jednostek, w których zatrudniono audytora wewnętrznego zadania audytowe obejmowały swym zakresem finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
- W dwóch jednostkach nie zatrudniano audytora i tym samym nie wykonywano zadań audytowych, pomimo że ujęta w uchwałach budżetowych tych jednostek kwota dochodów i wydatków przekraczała 40 000 tys. zł.
- Zgodnie z art. 18a *ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* zaniechanie prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostce sektora finansów publicznych do tego zobowiązanej, wskutek niezatrudnienia audytora wewnętrznego lub nie zawarcia umowy z usługodawcą, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

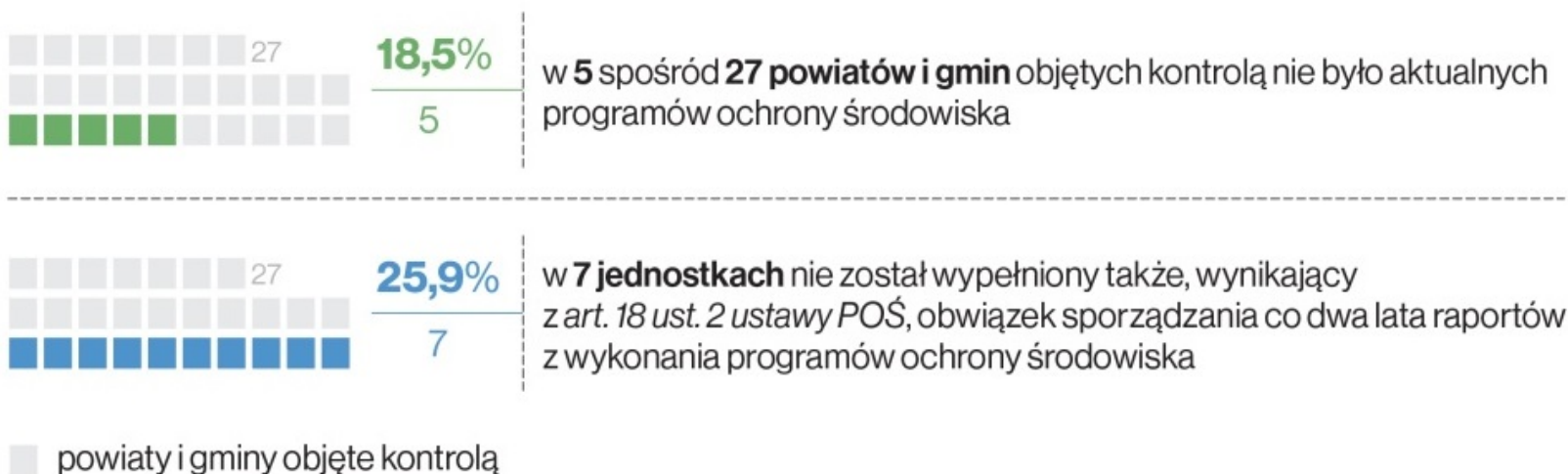
Stwierdzony stan – zasady finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej

- W prawie 60% objętych kontrolą jednostek nie ustalono zasad umożliwiających zidentyfikowanie w ewidencji księgowej wydatków na ochronę środowiska i gospodarkę wodną, finansowanych ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska. Tym samym nie zapewniono rzetelnego udokumentowania, że wszystkie uzyskane dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska – pomniejszone o nadwyżkę tych dochodów – zostały przeznaczone na ochronę środowiska i gospodarkę wodną. Nie stworzono także właściwego mechanizmu kontroli ograniczającego ryzyko nierzetelnego wypełniania obowiązków sprawozdawczych.
- *We wszystkich jednostkach, w których nie określono wskazanych wyżej zasad, w sprawozdaniach OŚ-4p/OŚ-4g z gospodarowania dochodami budżetu powiatu/gminy pochodzącymi z opłat i kar środowiskowych przeznaczonymi na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej wykazano dane nierzetelne.*

Stwierdzony stan – zasady finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej

- W prawie 20% kontrolowanych jednostek nie było aktualnych programów ochrony środowiska – w tym w jednej od 2003 r., co oznacza, że nie wypełniono obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 1 ustawy POŚ.
- W siedmiu jednostkach nie realizowano, wynikającego z art. 18 ust. 2 ustawy POŚ, obowiązku sporządzania co dwa lata raportów z wykonania programów ochrony środowiska.

Powiatowe i gminne programy ochrony środowiska oraz raporty z ich wykonania

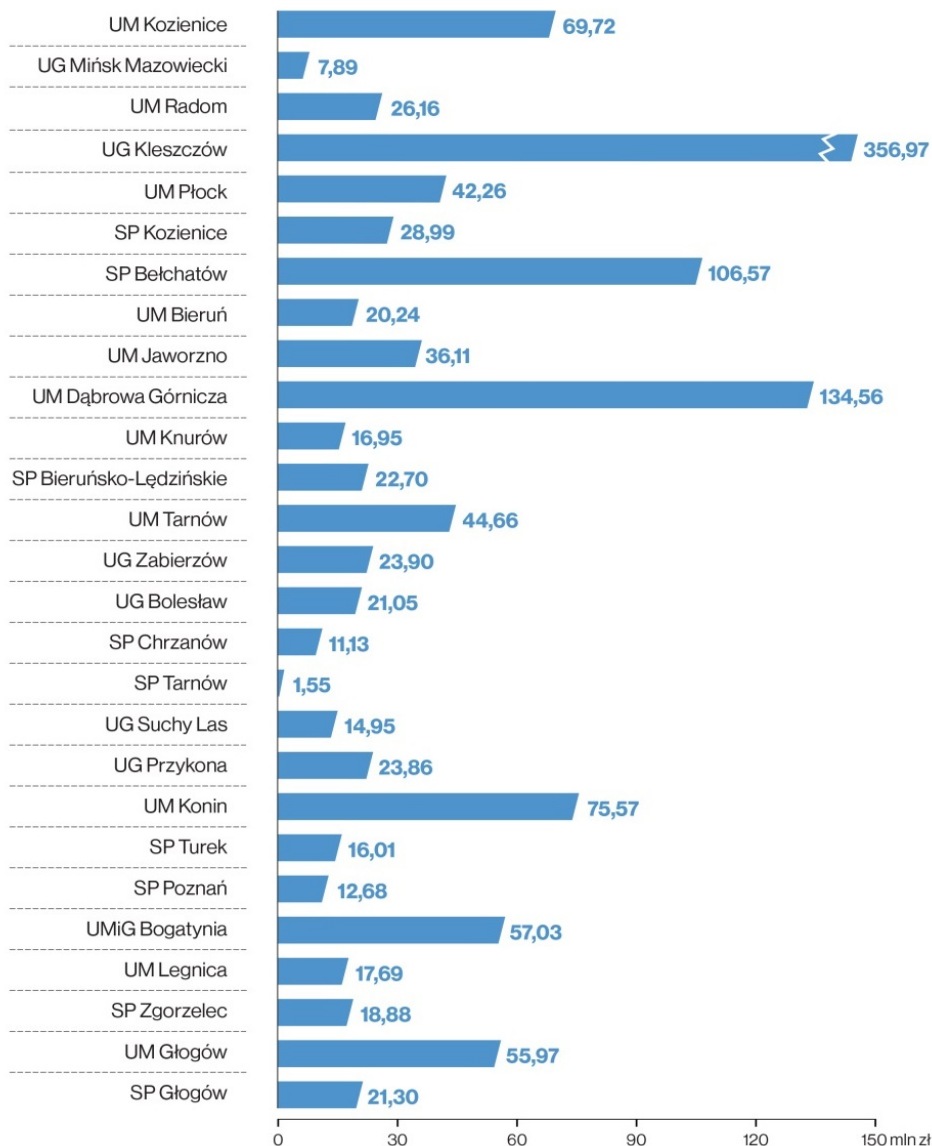

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Stwierdzony stan – wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska

- W latach 2010–2017 (do 30 września) objęte kontrolą jednostki uzyskały dochody z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w łącznej kwocie 1 285 402,0 tys. zł, w tym w latach 2014–2017 (do 30 września) 680 960,0 tys. zł.
- Z tej kwoty w latach 2010–2017 (do 30 września) ok. 40% środków zostało przekazanych, jako nadwyżka dochodów (*nadwyżka, o której mowa w art. 404 ust. 1 ustawy POŚ*), na rachunki właściwych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Do wpłaty nadwyżek zobowiązanych było 12 spośród 27 kontrolowanych jednostek. Tylko jedna jednostka nie wykonywała tego obowiązku terminowo, co skutkowało koniecznością zapłaty odsetek w łącznej kwocie 490,0 tys. zł.

Stwierdzony stan – wysokość dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska uzyskanych przez powiaty i gminy w latach 2010–2017

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

12 Stwierdzony stan – wykorzystanie środków

- NIK odstąpiła od oceny prawidłowości obliczania, przez kontrolowane gminy i powiaty, nadwyżki dochodów.
- Występują bowiem rozbieżności interpretacyjne co do sposobu obliczania tej nadwyżki. Dotyczą one pojęcia „rok poprzedni” w odniesieniu do średniej krajowej dochodów przypadającej na jednego mieszkańca, ogłaszanej corocznie przez Ministra Środowiska. Rozstrzygnięcia wymaga – czy rok poprzedni oznacza rok poprzedni w stosunku do roku, za który obliczana jest nadwyżka dochodów, czy też rok dla którego następuje ustalenie średniej krajowej jest rokiem poprzednim w stosunku do roku, w którym następuje ogłoszenie średniej krajowej, a następnie obliczenie i przekazanie nadwyżki.
- Z uzyskanej w trakcie kontroli opinii Ministra Środowiska wynika, że nadwyżka dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska obliczana powinna być przy uwzględnieniu średniej krajowej dochodów na jednego mieszkańca z roku, za który obliczana jest nadwyżka (czyli z roku $n-1$ w stosunku do roku, w którym obliczana jest nadwyżka).

13 Stwierdzony stan – wykorzystanie środków

- Skontrolowane powiaty i gminy, po odliczeniu wartości podlegających przekazaniu nadwyżek oraz uwzględnieniu środków pochodzących ze zlikwidowanych od 2010 r. powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej dysponowały w latach 2010–2017 (do 30 września) łączną kwotą 856 515,0 tys. zł, w tym w latach 2014–2017 (do 30 września) kwotą 435 155,8 tys. zł.
- Z tych środków w latach 2014–2017 (do 30 września) wydatkowano 340 738,6 tys. zł, tj. 78,3% dostępnej puli środków.

14 Stwierdzony stan – wykorzystanie środków

- W większości skontrolowanych jednostek niewykorzystane w danym roku budżetowym środki pochodzące z opłat i kar za korzystanie ze środowiska przeznaczane były w latach następnych na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej – zgodnie z art. 403 ust. 1 i ust.2 ustawy POŚ. Jednak w dwóch powiatach niewykorzystane w danym roku środki włączane były w roku następnym, jako nadwyżka budżetowa, do budżetu ogólnego. Tym samym około 50% środków pozostających w dyspozycji każdej z tych jednostek nie było kontrolowane co do sposobu ich wykorzystania lub wprost były przeznaczane na zadania niezwiązane z ochroną środowiska i gospodarką wodną.
- Przyjęcie takiego rozwiązania tłumaczono wydanymi w latach 2011–2013 opiniami Ministra Środowiska oraz regionalnych izb obrachunkowych.
- Nie uwzględniono tym samym stanowiska NIK, wyrażonego w *Informacji o wynikach kontroli wykonywania przez starostów obowiązków wynikających z ustawy POŚ*. Została ona w 2014 r. przesłana do wszystkich starostów i prezydentów miast na prawach powiatu.

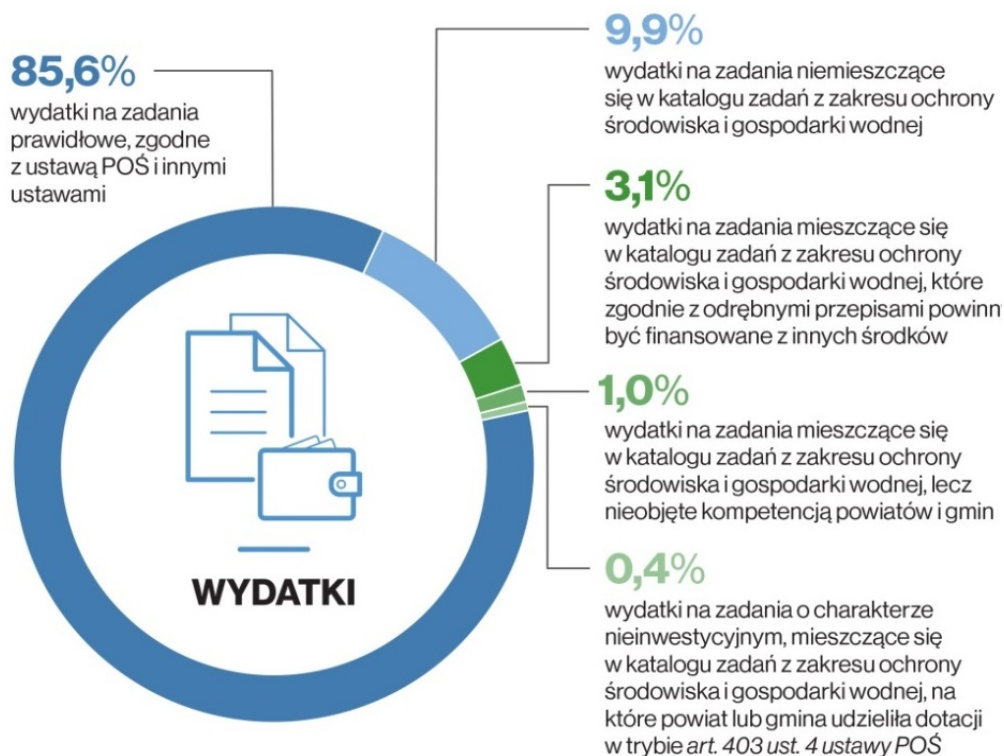
15 Stwierdzony stan – wykorzystanie środków

- W ocenie NIK dopuszczenie – stosownie do opinii Ministra Środowiska i regionalnych izb obrachunkowych – możliwości zagospodarowania niewykorzystanych w danym roku środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska na cele niezwiązane z ochroną środowiska i gospodarką wodną, skutkować może świadomym i zamierzonym ograniczaniem wydatkowania tych środków na ochronę środowiska.
- Stanowi to tym samym zagrożenie dla wykonywania przez gminy i powiaty obowiązku określonego w art. 403 ust. 1 ustawy POŚ.

Stwierdzony stan – nieprawidłowe wydatkowanie środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska

- Ogółem w skontrolowanych jednostkach w latach 2014–2017 (do 30 września) niezgodnie z przepisami ustawy POŚ oraz innych ustaw wykorzystano 48 964,2 tys. zł, tj. 14,4% wydatków ogółem sfinansowanych ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Udział wydatków dokonanych w sposób nieprawidłowy w ogólnej kwocie zrealizowanych wydatków

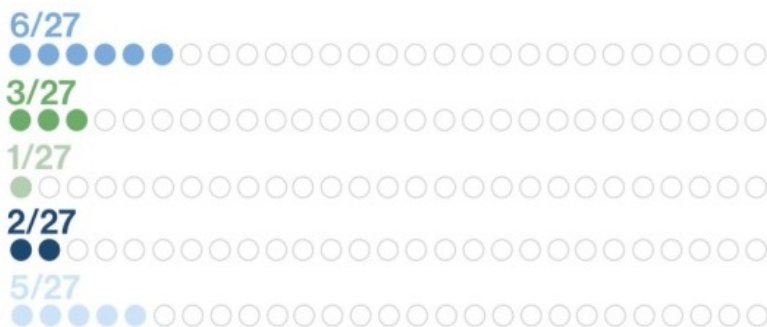
Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Stwierdzony stan – nieprawidłowości w wykorzystaniu środków

- Na zadania niemieszczące się w katalogu zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wydano 33 720,5 tys. zł (9,9% kwoty ogółem zrealizowanych wydatków). Środki przeznaczono m.in. na:
 - budowę i prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt,
 - sterylizację i kastrację bezdomnych zwierząt,
 - budowę i modernizację obiektów o charakterze rekreacyjno-sportowym (siłownie, place zabaw, skateparki).

Stwierdzony stan – wysokość środków wydatkowanych w sposób nieprawidłowy na zadania niemieszczące się w katalogu zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz przykłady nieprawidłowych wydatków

nieprawidłowe
wydatkowanie
środków

- finansowanie zadań związanych z ograniczaniem bezdomności zwierząt oraz z pomocą weterynaryjną i opieką nad zwierzętami bezdomnymi i dzikimi
- finansowanie budowy i modernizacji obiektów o charakterze rekreacyjno-sportowym, takich jak: siłownie, place zabaw, ścieżki do nordic walking, skateparki, towarzyszących na ogół terenom zieleni, osiedlom mieszkaniowym lub jednostkom opiekuńczo-oświatowym
- dofinansowanie kosztów zużycia przez mieszkańców wody oraz kosztów odbioru i oczyszczenia ścieków
- podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstw, których przedmiotem działalności była ochrona środowiska lub gospodarka wodna i w których jednostka kontrolowana posiadała udziały
- wydatkowanie środków na wyposażenie stanowisk pracy i zakup środków transportu dla osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych powiatu oraz zapewnienie szkoleń i pomocy związanej z pełnionymi przez nich obowiązkami

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Stwierdzony stan – nieprawidłowości w wykorzystaniu środków

- Na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną, ale nieobjęte kompetencją powiatów i gmin wydatkowano 3477,4 tys. zł (1,0%) kwoty ogółem zrealizowanych wydatków).
Środki przeznaczono m.in. na:
 - zakup samochodów rozpoznawczo-ratowniczych, ratowniczo-gaśniczych,
 - zakup specjalistycznego wyposażenia i środków ochrony indywidualnej strażaków,
 - rewaloryzację parków będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Stwierdzony stan – wysokość środków wydatkowanych w sposób nieprawidłowy na zadania mieszczące się w katalogu zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, lecz nieobjęte kompetencją powiatów i gmin oraz przykłady nieprawidłowych wydatków

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Stwierdzony stan – nieprawidłowości w wykorzystaniu środków

- Na zadania podlegające na podstawie odrębnych przepisów (m.in. przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) finansowaniu z innych środków wydatkowano 10 491,0 tys. zł (3,1% kwoty wydatków ogółem). Środki przeznaczono m.in. na:
 - tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych takich jak przeterminowane i niewykorzystane leki,
 - sfinansowanie odbioru i zagospodarowania odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych,
 - edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Stwierdzony stan – wysokość środków wydatkowanych w sposób nieprawidłowy na zadania, które zgodnie z odrębnymi przepisami powinny być finansowane z innych środków oraz przykłady nieprawidłowych wydatków

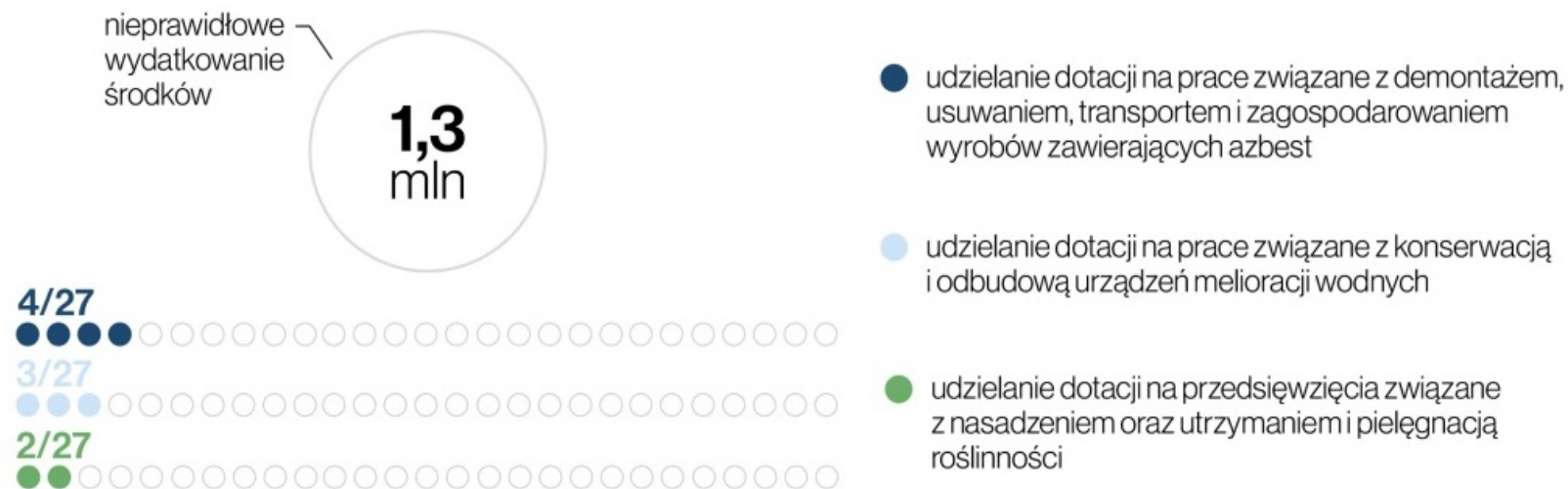

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Stwierdzony stan – nieprawidłowości w wykorzystaniu środków

- Na zadania o charakterze nieinwestycyjnym, na które powiaty i gminy udzieliły dotacji celowych niezgodnie z art. 403 ust. 4 ustawy POŚ wykorzystano 1 275,3 tys. zł (0,4% kwoty wydatków ogółem).
Środki wykorzystano głównie na dofinansowanie, w formie dotacji, osobom fizycznym prac związanych z demontażem, usuwaniem, transportem i zagospodarowaniem wyrobów zawierających azbest. Niestety udzielanie dotacji na tego rodzaju przedsięwzięcia w świetle obowiązujących przepisów ustawy POŚ jest nielegalne. Dotacji podmiotom określonym w art. 404 ust. 4 ustawy POŚ można udzielać wyłącznie na zadania inwestycyjne.

Stwierdzony stan – wysokość środków wydatkowanych w sposób nieprawidłowy na zadania o charakterze nieinwestycyjnym, na które powiat lub gmina udzieliła dotacji w trybie art. 403 ust. 4 ustawy POŚ oraz przykłady nieprawidłowych wydatków

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Stwierdzony stan – nieprawidłowości w wykorzystaniu środków

- NIK już w 2014 r. wnioskuje do Ministra Środowiska o podjęcie działań w celu zmiany brzmienia art. 403 ust. 4 ustawy POŚ, dla zapewnienia możliwości udzielania dotacji celowych także na zadania nieinwestycyjne. W szczególności chodziło o umożliwienie dofinansowania przedsięwzięć związanych z usuwaniem azbestu.
- Niestety pomimo ponad 30-krotnego nowelizowania ustawy POŚ w latach 2014–2017 postulowana przez NIK zmiana nie została wprowadzona.
- Minister Środowiska jak również jego pracownicy twierdzą, że zmiana przepisów nie jest potrzebna. W sposób nieuprawniony i niezgodny z zasadami stosowania prawa uznają, że pojęcia „inwestycja”, użytego w art. 403 ust. 4 ustawy POŚ, nie należy interpretować zawężająco i nie należy posługiwać się definicjami inwestycji określonymi w innych przepisach obowiązującego prawa.
- W takim też duchu wydawane są opinie dla jednostek samorządu terytorialnego, które przyjmują je do stosowania. Prowadzi to do naruszenia, przez te jednostki, dyscypliny finansów publicznych.
- Realizacja wniosku NIK pozwoliłaby w sposób niezakłócony realizować pożądane z punktu widzenia ochrony środowiska zadania związane z usuwaniem azbestu.

26 Stwierdzony stan – dobra praktyka

Należy zwrócić uwagę na dobrą praktykę stosowaną w 11 spośród 27 skontrolowanych jednostek.

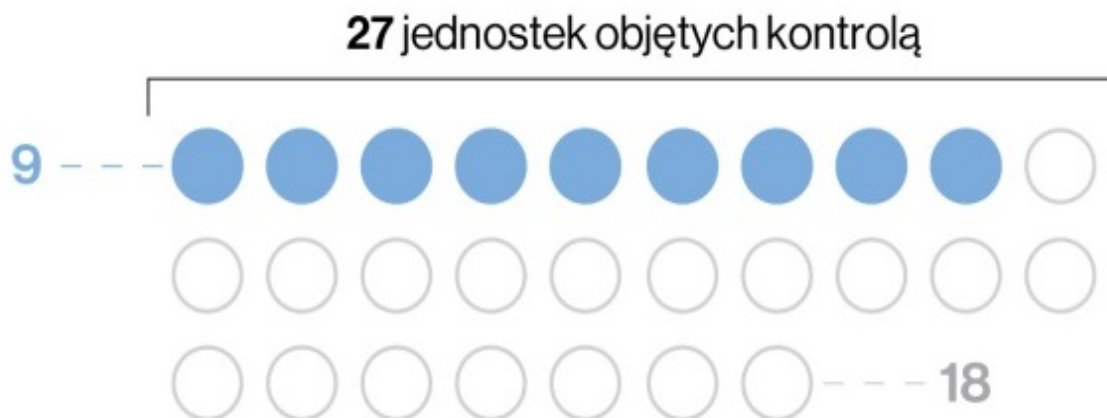
Zamiast udzielania dotacji osobom fizycznym koszty odbioru od mieszkańców, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest finansowano, w ramach umowy zawartej przez gminę/powiat z podmiotem świadczącym usługi w tym zakresie – podmiotem wyłonionym w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

27 Stwierdzony stan – rzetelność sprawozdań

W 18 jednostkach w sprawozdaniach OŚ-4p lub sprawozdaniach OŚ-4g za poszczególne lata okresu objętego kontrolą stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na:

- prezentowaniu niewłaściwego stanu środków – niezgodnie z objaśnieniami do sposobu sporządzania tych sprawozdań, ujętymi w rozporządzeniach Prezesa Rady Ministrów *w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych*;
- niewykazywaniu lub wykazywaniu w niewłaściwych kwotach wartości wydatków na ochronę środowiska i gospodarkę wodną sfinansowanych z innych środków, niż środki pochodzące z opłat i kar za korzystanie ze środowiska;
- wykazywaniu w sprawozdaniach danych zawyżonych lub zaniżonych w stosunku do wartości ustalonych z wykorzystaniem ewidencji księgowej.

Stwierdzony stan – prawidłowość sporządzania sprawozdań statystycznych OŚ-4p i OŚ-4g

● nie stwierdzono błędów (lub ich zakres był marginalny)

○ stwierdzono błędy

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

29 Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wszystkie objęte kontrolą jednostki samorządu terytorialnego zapewniły finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Większość zrealizowanych zadań służyła poprawie stanu środowiska i warunków życia mieszkańców kontrolowanych gmin i powiatów. Jednak działania tych jednostek nie zagwarantowały w pełni prawidłowego finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Nie wszystkie uzyskane z tego tytułu środki zostały wykorzystane w na cele wskazane w ustawie – Prawo ochrony środowiska (dalej ustawa POŚ).

Stwierdzono, że 14,4% kwoty ogółem wydatków zrealizowanych w latach 2014–2017 (do 30 września) wykorzystane zostało niezgodnie zarówno z przepisami ustawy POŚ, jak i z przepisami innych ustaw.

Ponadto w dwóch jednostkach ponad 28 mln zł niewykorzystanych w danym roku środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska przeznaczone zostało w latach następnych na zadania inne niż ochrona środowiska i gospodarka wodna lub sposób ich wykorzystania nie był możliwy do zweryfikowania.

30 Ocena ogólna cd.

Nieprawidłowości w znacznej mierze spowodowane były wadliwą interpretacją przepisów ustawy POŚ zmienionych od 2010 r. w związku z likwidacją powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz włączeniem przychodów z tytułu wskazanych wyżej z opłat i kar do budżetów gmin i powiatów.

Nie bez znaczenia jest fakt, że te interpretacje, w formie opinii, wydawane były zarówno przez Ministerstwo Środowiska jak i regionalne izby obrachunkowe. Stosownie do opinii wydanych przez te podmioty niewydatkowane w danym roku środki pochodzące z opłat i kar za korzystanie ze środowiska mogły być przeznaczane w latach następnych na inne zadania, niż te wymienione w ustawie POŚ. Stanowisko Ministra Środowiska w tej kwestii nie uległo zmianie, pomimo że NIK już w 2014 r. po kontroli wykonywania przez starostów obowiązków wynikających z ustawy POŚ, wskazywała na wadliwość tej interpretacji, co istotnie interpretacji niezgodnej z art. 403 ust. 1 tej ustawy. Nie został zrealizowany przez Ministra Środowiska sformułowany po wskazanej wyżej kontroli NIK wniosek o podjęcie działań w celu zmiany art. 403 ust. 4 ustawy POŚ, co miało umożliwić udzielanie dotacji celowych osobom fizycznym na dofinansowanie demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest.

31 Ocena ogólna cd.

W ponad połowie objętych kontrolą jednostek brak stosownej ewidencji księgowej wydatków ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska prowadził do ujmowania nierzetelnych danych w sprawozdaniach z gospodarowania dochodami budżetu powiatu/gminy pochodzącymi z opłat i kar środowiskowych, przeznaczonymi na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Tym samym statystyka publiczna otrzymywała niezgodne ze stanem faktycznym, nieprawdziwe dane, które wykorzystywane były w prowadzonych badaniach statystycznych.

Do Ministra Środowiska

o podjęcie działań prowadzących do nowelizacji przepisów ustawy POŚ w zakresie:

- Doprecyzowania art. 404 ust. 1 ustawy POŚ w związku z ust. 3 tego artykułu w celu wyeliminowania, stwierdzonych w toku kontroli, rozbieżności w stosowaniu tych przepisów;
- Wskazania źródła danych dotyczących liczby mieszkańców powiatu i gminy, przyjmowanej do ustalenia kwoty należnej nadwyżki dochodów, o której mowa w art. 404 ust. 1 ustawy POŚ;
- Ewentualnego rozszerzenia katalogu zadań, które mogą być finansowane przez powiaty i gminy ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska (art. 403 ust. 1 i 2 ustawy POŚ) o przedsięwzięcia związane z:
 - ochroną i przywracaniem chronionych gatunków roślin lub zwierząt (działania o charakterze lokalnym, mające na celu m.in. ochronę i wzrost populacji pszczoł i bocianów);
 - utrzymaniem i zachowaniem parków oraz ogrodów będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
 - dofinansowaniem (finansowaniem) wykonania zastępczego przez organy administracji w zakresie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych.

33 Wnioski cd.

- Zmiany brzmienia art. 403 ust. 4 ustawy POŚ w celu zapewnienia możliwości udzielania ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska dotacji celowych także na finansowanie lub dofinansowanie kosztów zadań nieinwestycyjnych, w tym w szczególności na usuwanie, transport i zagospodarowanie wyrobów zawierających azbest (ponowny wniosek NIK);
- Zapewnienia wykorzystania w latach następnych niewydatkowanych w danym roku budżetowym środków, pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną, pomimo wynikającej z ustawy o *finansach publicznych* zasady roczności budżetu.

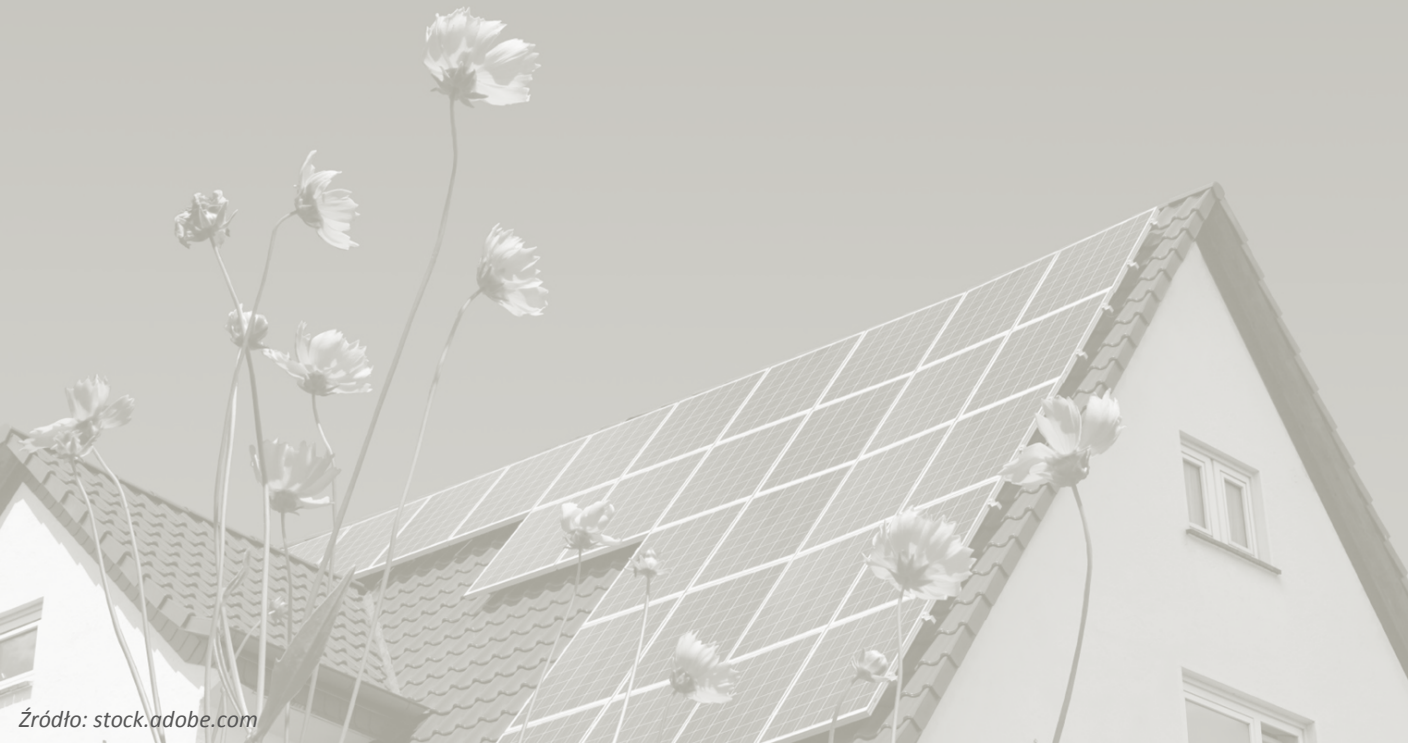
34 Wnioski cd.

Do marszałków województw

- Zapewnienie rzetelnej weryfikacji sprawozdań OŚ-4p/OŚ-4g, w celu wyeliminowania przypadków sporządzania przez powiaty i gminy tych sprawozdań niezgodnie z objaśnieniami co do sposobu ich opracowywania.

Do prezesów zarządów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej

- Zapewnienie weryfikacji prawidłowości obliczania przez jednostki samorządu terytorialnego nadwyżki dochodów, o której mowa w art. 404 ust. 1 ustawy POŚ.

Źródło: stock.adobe.com

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Środowiska